

Erikoiskaupan liiton puoluekyselyn tulokset

Erikoiskaupan liiton kysely toteutettiin 22.2.–20.3. Kysely lähetettiin kaikille vuoden 2019 eduskuntavaalien jälkeen muodostetuille eduskuntaryhmille. Puolueiden vastaukset ja perustelut alla. Perustelut ovat siinä järjestyksessä missä eduskuntaryhmät lähettivät vastauksensa.

Puolue	<div style="display: flex; justify-content: space-around; font-size: small;"> Täysin samaa mieltä Jokseenkin samaa mieltä Jokseenkin eri mieltä Täysin eri mieltä </div>					
	Kevennetään työnteon verotusta	Korotetaan kotitalousvähennystä	Parannetaan suomalaisten yritysten kilpailuasemaa kansainvälisessä verkkokaupassa	Kohdistetaan TKI-tukea nykyistä enemmän kasvuhakuisille pk-yrityksille	Kehitetään sosiaaliturvaa työntekoon kannustavamiksi	Vahvistetaan kaupunki-keskustojen ja kivijalkakaupan elinvoimaisuutta
SDP						
KOK						
PS						
KESK						
VIHR						
VAS						
RKP						
KD						

Kuva Eduskuntaryhmien vastaukset Erikoiskaupan liiton kyselyyn

Tuloverotus

Esitys 1: Kevennetään työnteon verotusta

Tuloverotusta pitää keventää seuraavalla vaalikaudella. Kevyemmällä verotuksella kannustetaan työn tekemiseen ja vastaanottamiseen sekä helpotetaan yritysten mahdollisuuksia työllistää.

Perustelut:

PS: Työnteon kannattavuutta on yksinkertaisesti pakko parantaa. Perussuomalaiset keventäisi ensisijaisesti välillisiä veroja kuten polttoaineveroa, mutta tärkeää on että kokonaisveroaste ei nouse vaan jopa laskee. Veronkorotusten tie on käyty loppuun.

KD: Työnteon verotuksen keventämistä tarvitaan erityisesti pienimmissä tuloluokissa kannustinloukkujen purkamiseksi. Kaikkein pienituloisimpien veronkevennykset käytetään myös tehokkaimmin kulutukseen. Myös yritysten mahdollisuuksia työllistää pitää parantaa. Esitämme mm. ensimmäisen työntekijän palkkaamisen sivukulujen alentamista 1-2 vuodeksi, jotta kynnys työllistämiseen madaltuisi. Kannatamme

koeaikojen pidentämistä pk-yrityksissä ja helpottaisimme paikallista sopimista muun kuin palkan osalta. Yritysten verotuksen pitää olla ennakoitavaa, johdonmukaista ja pitkäjänteistä. Tulevalla kaudella yritysten verotusta ei tule kiristää edes listaamattomien osakeyhtiöiden osinkoverotuksen osalta. Verotuksella tulee kannustaa yritteliäisyyteen, työllistämiseen ja yrittäjäriskin ottamiseen. Työ ja yritteliäisyys on kaiken hyvinvoinnin perusta ja sitä tulee tukea.

Vas: Vasemmistoliitolle on tärkeää, että verotus turvaa hyvinvointivaltion rahoituksen, tasaa tulo- ja varallisuuseroja ja tukee osaltaan ekologista rakennemuutosta. Verot on kannettava maksukyvyyn mukaan. Veropohjaa on vahvistettava verovälttelyä suitsimalla. Vasemmistoliiton tavoitteena on lisätä progressiota ja kiristää omaisuuksien verotusta. Ansiotuloverotukseen emme esitä kiristyksiä. Mikäli suuriin varallisuuseroihin saataisiin merkittävästi puututtua verotuksella, voisi pieni- ja keskituloisten ansiotuloverotuksen keventäminen olla kansantaloudellisesti kestävä toimi. Tiivis veropohja ja mahdollisimman yhtenäinen progressiivinen verotus ovat veropolitiikkaamme ohjaavia periaatteita, jotka myös mahdollistavat mahdollisimman kevyen työn verotuksen.

Kok: Työn verotusta tulee keventää kaikissa tuloluokissa. Tuloverotuksen keventäminen kiihdyttää oikein kohdennettuna talouden kasvua ja kannustaa työntekoon, minkä kautta valtio saa osan veroalen hinnasta takaisin. Tuloveron kevennys rahoitetaan osin menosopeutuksella, osin siirtämällä verotuksen painopistettä haittojen, päästöjen ja kulutuksen verotukseen.

Vihr: Vihreiden tavoitteena on tuloverotuksen laskeminen etenkin pieni- ja keskituloisilta. Tämä voitaisiin toteuttaa osana verouudistusta, jossa verotuksen painopistettä siirrettäisiin voimakkaammin haittojen verotukseen ja samalla laskettaisiin tuloverotusta. Haittaverojen lisääminen on yksi keskeinen tavoite tulevalle vaalikaudelle. Kiristämällä haittaverotusta saadaan liikkumatilaa muualle talouteen, mutta koska julkinen talous on tiukalla ja sopeutustarve on kova, on tuloverojen alentamisen suhteen oltava myös varovainen.

RKP: Työn verottaminen on talouskasvun näkökulmasta verotusmuodoista haitallisista. RKP:ssä haluamme, että työn verotus kannustaa työntekoon. Työn verotusta on alennettava ja verotuksen painopistettä on siirrettävä kuluttamisen verottamiseen. Verotuksen progressiota ei saa kiristää enempää.

Kesk: Eläkeiän saavuttaneille tulee luoda ansiotuloihin tuntuva verovähennys, joka kannustaa heitä jatkamaan työelämässä. Julkisen talouden tilanne ei tulevina vuosina kuitenkaan mahdollista tuloverotuksen merkittävämpää keventämistä. Julkisen talouden alijäämä on jo nyt suuri ja tilanteen korjaamiseen tarvittaisiin entistä rajumpia muita toimia, jos verotusta merkittävästi alennetaan. Keskusta on huolehtinut hallituspuolueena nykyisellä ja edellisellä vaalikaudella siitä, ettei yrittäjien verotusta ole kiristetty ja tämä on yksi kärkitavoitteistamme myös ensi vaalikaudelle.

SDP: SDP on kannattanut varsinkin pieni- ja keskituloisten tuloverotuksen keventämistä. Julkisen talouden sopeuttamistarve kuitenkin edellyttää että tämä tulisi toteuttaa verotuksen painopistettä siirtämällä ja tukkimalla veropohjan aukkoja. Suurin veronalennuksiin ilman verotuksen oikeudenmukaisuutta lisääviä toimia ei nyt ole varaa.

Kotitalousvähennys

Esitys 2: Korotetaan kotitalousvähennystä

Korotetaan kotitalousvähennystä ensi vaalikaudella. Uudistuksen yhteydessä laajennetaan kotitalousvähennyksen myös tuotteiden korjauspalveluihin sekä suunnittelutyöhön.

Perustelut:

PS: Kotitalousvähennystä tulee parantaa. Yksinelävien olisi oikeudenmukaista saada sama vähennys mitä pariskuntien.

KD: Kristillisdemokraatit tukevat kotitalousvähennyksen laajentamista muun muassa korjauspalveluihin ja suunnittelutyöhön. Tällä laajennuksella voidaan tukea erityisesti pk-yrityksiä.

Vas: Tutkimuksen mukaan kotitalousvähennys hyödyttää tällä hetkellä kohtuuttomasti suurituloisia, eikä sillä ole merkittävää vaikutusta työllisyyteen. Siksi kotitalousvähennystä tulee kohtuullistaa. Samalla on selvitettävä mahdollisuutta tehdä siitä kotitalouskohtainen. Kotitalousvähennyksen muuttaminen kotitalouskohtaiseksi lisäisi verotuloja 105 miljoonalla eurolla. On otettava käyttöön kotitaloustuki, joka mahdollistaa kotitalousvähennystä vastaavan edun pienituloisille. Tuotteiden korjauspalveluiden ja suunnittelutyön sisällyttämisen vaikutukset täytyy selvittää, mutta pidämme ehdotusta harkinnanarvoisena.

Kok: Kotitalousvähennys on erinomainen keino madaltaa palveluiden verokiilaa ja vähentää harmaata taloutta. Kokoomus haluaa vauhdittaa ekologisesti kestävä ja vireän palvelutalouden kehittymistä parantamalla kotitalousvähennystä pysyvästi. Kokoomus ehdottaa kotitalousvähennyksen nostamista pysyvästi 3 500 euroon. Hyvitykseen oikeuttavaa osuutta työn hinnasta on nostettava 60 prosenttiin ja palkkakulujen osalta 40 prosenttiin. Pidemmän aikavälin tavoitteena on nostaa kotitalousvähennyksen määrä Ruotsin tasolle noin 5 000 euroon. Kotitalousvähennyksen laajentaminen kodin ulkopuolella tehtävään työhön on pohdittava tarkkaan.

Vihr: Kotitalousvähennys kohdentuu pääosin yhteiskunnassa varsin vakaassa asemassa oleville. Tutkimusten mukaan kotitalousvähennyksen kasvattaminen ei tuota merkittäviä työllisyysvaikutuksia eikä myöskään auta toivotulla tavalla harmaan talouden hallinnassa. Tiukassa taloustilanteessa ei ole järkevää lisätä rahaa kohteisiin, joiden kokonaishyöty on vaatimaton. Korjauspalveluiden käytön lisääntyminen kuuluu vihreiden tavoitteisiin ja olemme esittäneet korjauspalveluiden arvonlisäveron alentamista kymmeneen prosenttiin. Luonnonvarojen järkevän käytön ja kiertotalouden kannalta kotitalousvähennyksen ulottaminen korjauspalveluihin voisi olla harkinnan arvoinen.

RKP: RKP:ssä haluamme jatkaa kotitalousvähennyksen kehittämistä ja tehdä tilapäisestä kotitalousvähennyksen korotuksesta pysyvän. Kotitalousvähennystä sovelletaan muun muassa työn ja palveluiden ostamiseen. Se tarkoittaa myös, että tavara saatetaan korjata sen sijaan että ostetaan uusi. Siksi laajennusehdotus on hyvä. Kotitalousvähennyksen tilapäinen korotus oli tärkeä saavutus RKP:lle nykyisessä hallituksessa.

Kesk: Keskusta haluaa korottaa erityisesti yksinelävien kotitalousvähennystä, jotta yksinelävien verotus olisi mahdollisimman oikeudenmukaista ja tasa-arvoista muihin kotitalouksiin verrattuna ja verotus kannustaisi kotimaisten palveluiden käyttöön.

SDP: SDP on kannattanut kotitalousvähennyksen laajentamista siten että myös asunto-osakeyhtiöissä asuvat voisivat sitä paremmin hyödyntää.

Sosiaaliturvan uudistaminen

Esitys 3: Kehitetään sosiaaliturvaa työntekoon kannustavammaksi

Uudistetaan sosiaaliturvajärjestelmää niin, että työn vastaanottaminen ja työn tekeminen on nykyistä kannattavampaa.

Perustelut:

PS: Työn vastaanottamisesta tulee tehdä aina selvästi kannattavaa.

KD: Kristillisdemokraattien tavoitteena on kehittää sosiaaliturvaa oman kannustavan sosiaaliturvan mallimme mukaisesti, jossa työn vastaanottaminen on aina kannattavampaa kuin työttömyys. Kannustinloukkujen purkaminen on yksi keino vastata kasvavaan työvoimapulaamme.

Vas: Haluamme uudistaa sosiaaliturvaa työntekoon kannustavammaksi, mutta emme työttömiä kurittamalla. Emme tavoittele tilannetta, jossa itselle täysin sopimatonta työtä on pakko ottaa vastaan vaikka huonoilla työehdoilla ja huonolla palkalla, tai muuten joutuu välittömiin taloudellisiin vaikeuksiin. Haluamme ottaa käyttöön vastikkeettoman perustulon. Se mahdollistaa aina työskentelemisen ilman paperisotaa ja byrokratiaa ja varmistaa, ettei kukaan sitä tarvitseva jää ilman tukea. Vasemmistoliiton tavoitteena on asteittainen siirtyminen perustuloon. Lisäksi perustulo vapauttaa viranomaiskoneiston resurssija ihmisten valvomisesta ihmisten aitoon tukemiseen. Kaikkien sosiaaliturvan kehittämiseksi tehtyjen päätösten tulee olla linjassa tämän tavoitteen kanssa. Ihmisten työllistymistä tuetaan parhaiten täystyöllisyyteen tähtäävällä finanssipolitiikalla. Tahdonvastaiseen työllisyyteen paras lääke on työn kysynnän lisääminen. Kohtaanto-ongelmaan vastataan puolestaan parhaiten jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia parantamalla ja työllistymispalveluita lisäämällä. Tarvitsemme myös tuettua työllistämistä ja työllisyystakuun pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyyn.

Kok: Kannustinloukkujen purkaminen on keskeinen Kokoomuksen tavoite tulevalla hallituskaudella. Työllisyysasteen nostaminen pohjoismaiselle tasolle on ensiarvoisen tärkeää julkisen talouden tasapainottamiseksi. Kokoomus uudistaisi ansiosidonnaista ja muuttaisi muutoinkin työttömyysturvaa kannustavammaksi. Lisäksi Kokoomus korottaisi ulosoton suojaosaa.

Vihr: Vihreille kannustinloukkujen purkaminen ja työn vastaanoton houkuttelevuus on erittäin tärkeä asia. Ratkaisu ongelmiin olisi perustulo, joka tekisi työntekoon vastaanotosta aina kannustavaa. Usein kannustavalla sosiaaliturvalla tarkoitetaan leikkauksia perusturvaan, mitä emme kannata. Suomi on saanut toistuvasti kansainvälisiä huomautuksia perusturvan tason riittämättömyydestä. Perusturvaetuuksien yhdistäminen ja lopulta perustulo ovat oikea ratkaisu ongelmiin.

RKP: Nykyinen hallitus päätti lähteä uudistamaan sosiaaliturvaa yksinkertaisempaan ja kannustavampaan suuntaan. Tämä työ jatkuu ensi kaudella. RKP:ssä meidän lähtökohtamme on, että työn vastaanottamisen aina tulee olla taloudellisesti kannattavaa.

Kesk: Työn tekeminen on aina oltava kannattavaa. Sosiaaliturvan tulee olla kannustavaa ja osallistavaa, tavoitteena kasvattaa tehdyn työn määrää ja luoda kannustimet työn vastaanottamiseen ja yrittäjyyteen. Sekä ansioturvaa että työmarkkinatukea tulee uudistaa niin, että työttömyysjaksot lyhenevät ja avoimien työpaikkojen täyttyminen nopeutuu. Ansioturvan kestoa tulee porrastaa kannustavammaksi esimerkiksi siten, että sen keston vaikuttaa työssäolon pituus. Lyhyemmällä työssäololla saisi nykyistä lyhyemmän ansioturvan, mutta turvaa voisi saada nykyistä useampi.

SDP: On huomattava, että sosiaaliturvassa on aina kannustinloukkuja, kun turvan periaatteena on ihmisarvoisen elämän edellyttämän toimeentulon turvaaminen. Työikäisen ja työkykyisen ihmisen

toimeentulon ei tule olla pitkäaikaisesti tai pysyvästi etuuden varassa ilman tämän tarvitsemaa tukea ja ohjausta palveluihin. Etuuskien ja palveluiden tulee nivoutua yhteen, tukea toisiaan ja vastata henkilön yksilöllisiin tarpeisiin ja vaihtuviin elämäntilanteisiin, esim. tämän siirtyessä työkyvyttömyydestä työ- ja toimintakykyisyyteen tai työttömyydestä työhön. Näihin siirtymiin liittyvät byrokratiaviiveet ja -loukut pitää poistaa. Työllisyyttä pitää edistää kehittämällä palveluita. Ihmisten oikeutta palveluihin on vahvistettava ja kehitettävä palveluiden ja etuuskien yhteensovittamista siten, että ne vastaavat ihmisten tarpeisiin kokonaisuutena ja tukevat ihmisten hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä ja itsenäisen selviytymisen edistämistä.

Kansainvälinen verkkokauppa

Esitys 4: Parannetaan suomalaisten yritysten kilpailuasemaa kansainvälisessä verkkokaupassa

Suomen on vaikutettava aktiivisesti EU:ssa yhtäläisten ja reilujen pelisääntöjen luomiseksi kansainvälisessä verkkokaupassa. Kaikkia toimijoita pitää koskea samat säännöt mm. pakkausmateriaalien käytössä ja kierrätyksessä.

Perustelut:

PS: Suomalaisten yritysten kansainvälinen kilpailukyky on Perussuomalaisille ensiarvoisen tärkeää.

KD: Kilpailukykyämme tulee turvata yhä kansainvälisemmällä markkinoilla. Yhteiset eurooppalaiset säännöt suojaavat suomalaisia yrityksiä ja pitävät ne samalla viivalla muiden kanssa. Näiden sääntöjen tulee koskea myös EU:n ulkopuolisia yrityksiä. Muita maita tiukemmat ideologiapohjaiset säännöt syövät kilpailukykyämme ja heikentävät menestymisen mahdollisuuksiamme. Tiukemmat säädökset ovat muodostumassa yhä suuremmaksi haitaksi kilpailukyvyillemme. Tämä kehitys tulee pysäyttää.

Vas: Samat reilut säännöt kaikille poistavat kilpailuedun niiltä vähemmistössä olevilta yrityksiltä, jotka perustavat toimintansa sosiaalisen sekä ilmasto- ja ympäristövastuun laiminlyönnille. EU:n taloussääntelyn on mahdollistettava ja tuettava vihreää siirtymää ja sosiaalisen hyvinvoinnin tavoitteita. Veronkierron vastainen työ, kansainvälisten suuryritysten ja digijättien sääntely sekä alustatalouden sääntely ovat rajat ylittäviä kysymyksiä, joihin on löydettävä vahvempia EU-tason ratkaisuja. EU:n on oltava maailman johtava toimija ja suunnannäyttävä ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden suojelemisessa. Tarvitsemme EU:n tasoisien yritysvastuulain. Tämä tasoittaisi pelikenttää ja tukisi jo valmiiksi vastuullisesti toimivia yrityksiä.

Kok: Kilpailuneutraliteetin puolustaminen on ensiarvoisen tärkeää. Verkkokaupassa ulkomaille sijoittuneet toimijat voivat kilpailla kotimaisten toimijoiden kanssa. Jotta kilpailu on reilua, on pelikentän oltava tasainen. Kotimaassa ei tule edistää sääntelyä, joka on olennaisesti rajoittavampaa kuin meille tuleva EU-tasoinen sääntely. Vastuullisuustavoitteita on edistettävä EU:ssa aktiivisesti.

Vihr: Reilu kilpailu on toimivan yhteiskunnan ja talouden kulmakiviä. Jotta kaikilla on samat mahdollisuudet pärjätä kilpailussa, on sääntöjen oltava kaikille samat. Yhtenevät säännöt oikein toteutettuna ovat myös ympäristön etu. Yhteiset säännöt eivät saa tarkoittaa ympäristölle haitallisen toiminnan lisääntymistä tai ympäristöystävällisempien standardien heikentämistä. Toimivien sääntöjen tulee nimenomaan ohjata ympäristöystävällisempään suuntaan.

RKP: Yritysten kilpailuasemaan vaikuttavat säännökset on hyvä tehdä EU-tasolla. Silloin kilpailu sisämarkkinoilla on tasavertaista eri EU-maiden välillä. EU on suuri toimija, joka omilla päätöksillään pystyy vaikuttamaan myös siihen, mihin suuntaan maailma kehittyy. Tämä nähdään esimerkiksi

kertakäyttömuovien ja elektroniikkajätteen vähentämisen kanssa. Aktiivinen EU-politiikka on Suomen eduksi ja siksi siihen on panostettava. EU:n vapaakauppasopimukset kolmansien maiden kanssa ovat tärkeitä työkaluja tasaisen pelikentän luomiseksi eurooppalaisille yrityksille.

Kesk: On selvää, että Suomen on toimittava EU:ssa aktiivisesti yritysten kilpailuympäristön tasapuolisuuden parantamiseksi. Suomalaisten yritysten menestyminen myös verkkokaupassa on elintärkeää taloudellemme. Kulutusta on irrotettava kertakäyttökulttuurista ja kierrätystä vahvistettava kaikin tavoin.

SDP: Täysin samaa mieltä. On tärkeää, että ulkomaiset verkkokaupat, jotka toimivat esimerkiksi löysemmän ympäristösäätelyn maissa, eivät saa perusteetonta kilpailuetua. Vastuu pakkausten kierrätyksestä, tuotteiden turvallisuudesta ja ekologisuudesta ja niiden ja kierrätys ja/tai uudelleenkäyttö velvoitteet tulisi koskea kaikkia yrityksiä. Tarvitaan EU-laajuista säätelyä.

TKI-tukien kohdentaminen

Esitys 5: Kohdistetaan TKI-tukea nykyistä enemmän kasvuhakuisille pk-yrityksille

Kohdistetaan julkista TKI-rahoitusta ja verotukia vahvemmin kasvuhakuisille pk-yrityksille. Pienemmissä yrityksissä syntyy valtaosa uusista työpaikoista ja kasvua tukevista innovaatioista.

Perustelut:

PS: Mielestäni oikea tapa kasvattaa työllisyyttä on pk-yritysten kasvun tukeminen.

KD: Puolueemme suuntaisi TKI-tukia nimenomaan kasvuhakuisille pk-yrityksille. Pienet ja keskiuuret yritykset ovat juuri niitä yrityksiä, joissa uusia työpaikkoja ja innovaatioita syntyy. Valitettavasti Suomeen investoivien pk-yritysten määrä on jo pitkään ollut laskusuunnassa. Tähän tarvitaan suunnanmuutos.

Vas: TKI-tuet on suunnattava tehokkaasti. Monet suuret yritykset tekevät TKI-toimintaa joka tapauksessa, eli yrityssektorin TKI-tukien suuntaaminen erityisesti pk-yrityksille on perusteltua. TKI-tukien suuntaamisella voidaan monipuolistaa taloutta ja näin tukea taloutemme resilienssiä. Vasemmistoliitto painottaa julkisten TKI-panostuksien suuntaamista tieteeseen ja tutkimukseen ja vaadimmekin suoraan yliopistoille ja perustutkimukseen kohdistuvan rahoituksen suhteellisen osuuden kasvattamista. Tämä hyödyttää myös yrityssektoria, kun tiedon ja osaajien saatavuus paranee.

Kok: Yritystukien tulee olla luonteeltaan uudistavia ja myös TKI-rahoituksen on kohdistuttava sellaisiin hankkeisiin ja yrityksiin, joilla on suurin potentiaali todelliseen muutokseen ja arvonlisään. TKI-verotuki on luonteeltaan sellainen tukimuoto, joka on tehokkaimmin juuri PK-sektorin yritysten käytettävissä. Verotuen käytännön soveltamisessa on huolehdittava, ettei tulkintaohjeilla rajoiteta PK-yritysten mahdollisuuksia hyödyntää tukea.

Vihr: TKI-järjestelmässä on kaksi keskeistä kehityskohtaa. Ensimmäinen niistä on TKI-toiminnan rahoituksen kasvattaminen kautta linjan. Suomen tulevaisuuden menestys edellyttää lisääntyviä panostuksia innovaatioihin ja tuotekehitykseen esimerkiksi vihreän siirtymän teknologioiden osalta. Toinen kehityskohta on TKI-rahoituksen kohdentuminen. TKI-rahoituksen tulisi kohdentua nykyistä enemmän uudistaviin tukiin. Asiantuntija-arvioiden mukaan Suomen yritystuista hyvin merkittävä enemmistö on säilyttäviä tukia ja painopiste tulisi muuttaa paljon voimallisemmin uudistavaan suuntaan. Jotta TKI-tukia voidaan ohjata pienille ja keskiuurille yrityksille, täytyy tukien olla näille firmoille helposti haettavissa. Hallinnon täytyy olla riittävän kevyttä ja hakuprosessien helposti lähestyttäviä.

RKP: Tärkeintä on edistää kaikenkokoisten yritysten TKI-toimintaa. Innovaatiotoimintaa ei pidä rajoittaa vain isojen suuryritysten tehtäväksi, vaan myös pienemmiltä toimijoilta voi tulla mullistavia läpimurtoja. Siksi meidän täytyy tehdä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotyöstä yrityksille houkuttelevaa. Tarvitsemme entistä parempaa yhteistyötä elinkeinoelämän, yliopistojen ja kasvuyritysympäristöjen välillä. RKP:ssä haluamme, että tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan yksityistä rahoitusta kehitetään esimerkiksi verokannustimien avulla.

Kesk: Tutkimus-, tuotekehitys- ja innovaatiotoiminta ovat avain tuottavuuden paranemiseen ja suomalaisten yritysten menestykseen niin kotimaassa kuin maailmanmarkkinoilla. Siksi on tärkeää, että valtio kannustaa kaiken kokoisia yrityksiä TKI-toimintaan niin rahoituksen kuin verotukien kautta. Yritysten, alueiden ja korkeakoulujen yhteistyötä tulee tiivistää, jotta ideat ja niiden kaupallistaminen kohtaavat. Tulevaisuuden huipputeknologia ja innovaatiot voivat syntyä missä päin Suomea tahansa, joten myös rahoituksen alueellisesti tasaisesta jakautumisesta on huolehdittava.

SDP: Pk-sektorin yritysten tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa on aktivoitava ja varmistettava, että yhä useampi innovaatiokykyinen ja kasvuhaluinen mikro- ja pk-yritys pääsee TKI-järjestelmän piiriin. TKI-rahoituksen kokonaisvaltainen uudistamisen onnistuminen riippuu rahoituksen tarkoituksenmukaisesta suuntaamisesta erityisesti korkean lisäarvon innovaatioekosysteemeihin. Tukea täytyy suunnata korkean t&k-tuottavuuden yrityksille, joilla on vahvin innovaatiokapasiteetti. Pk-yritykset tulee kytkeä osaksi veturiyritysten johdolla tapahtuvaa alihankkijoiden osallistamista, asiakkaiden kanssa tapahtuvaa tuote- ja palvelumuotoilua, kasvuyritysten ja korkeakoulujen yhteistä tutkimusinfraa.

Kaupunkikeskustojen elinvoima

Esitys 6: Vahvistetaan kaupunkikeskustojen ja kivijalkakaupan elinvoimaisuutta

Käynnistetään kansallinen hanke yritysjärjestöjen, yritysten ja poliittisten päättäjien kanssa kaupunkikeskustojen elävöittämiseksi.

Perustelut:

KD: Kaupunkikeskustojen elävänä pitäminen on erittäin tärkeää. Yhdysvalloissa kaupunkikeskustat on jo monessa kaupungissa menetetty ja meilläkin suuret kaupan keskittymät keskustojen ulkopuolella ovat heikentäneet keskustojen elinvoimaa. Keskustan autioituminen lisää myös alueen turvattomuutta. Tavoitteen onnistumiseksi tarvitsemme useita toimenpiteitä, ja valtakunnallinen yhteistyöhanke voisi olla yksi niistä. Toimenpiteitä tarvitaan muun muassa kaavoituksessa, hyvässä saavutettavuudessa ja kaupunkien tapahtumakulttuurissa. Keskusta-alueiden viihtyvyyttä tulee lisätä myös suunnitelmallisesti. Kaupunkikeskustoihin tarvitaan erityisesti lapsiperheitä houkuttelevia kauppoja, palveluita ja tapahtumia, sillä niiden on katsottu ylläpitävän keskusta-alueiden elinvoimaa.

Vas: Kaupunkikeskustojen elinvoimaisuutta lisätään parhaiten lisäämällä ihmisten liikkumatilaa keskustoissa ja keskustojen miellyttävyyttä esimerkiksi kävelykatuja ja kaupunkiluontoa lisäämällä. Kaupunkialueilla on investoitava pyöräilyä edistäviin väyliin. Samoin kaupunkipyöräjärjestelmiä, ajonopeuksien laskemista kantakaupungeissa ja kävelykeskustoja on edistettävä. Joukkoliikennetukea on lisättävä. Kevyen liikenteen tuki on ulotettava kantakaupunkien ulkopuolelle. Lippujen hintoja on kohtuullistettava ja pitkällä aikavälillä on siirryttävä maksuttomaan julkiseen lähiseudun joukkoliikenteeseen. Liityntäpysäköintimahdollisuuksia on parannettava, jotta keskustoista saadaan myös autoilijoille houkuttelevampia. Tällä hetkellä keskustojen elinvoimaa syövät keskustojen ulkopuolella olevat suuret kauppakeskukset, joihin on joka tapauksessa helpompi mennä autolla. Kaupunkikeskustojen tulevaisuus on kävelijöiden ja muun kevyenliikenteen tilan

lisäämisessä. Kaupunkikeskustojen kehittäminen on tehtävä demokraattisesti kaikkien kaupunkilaisten ehdoilla.

Kok: Kokoomuskin kantaa huolta kaupunkikeskustojen elinvoimasta ja tulevaisuudesta. Kuntatasolla kaavoituksella on turvattava että keskustoissa on eloa ympäri vuorokauden ja että keskustat pysyvät saavutettavina. Valtion on MAL-sopimuksilla edistettävä kaupunkien kehitystä. Erillisen kansallisen hankkeen tarkoituksenmukaisuutta on harkittava erikseen mikäli katsotaan että olemassa olevat käytännöt eivät parhaalla tavalla edistä tavoitetta.

Vihr: Kaupunkikeskustojen elinvoima on tärkeä tavoite, jonka tavoittelemisessa laaja yhteistyö yrityselämän kanssa on tarpeen. Tavoitteen kannalta tärkeää ovat sujuvan kulkemisen varmistaminen ja viihtyisän kaupunkitilan rakentaminen. Tämä tarkoittaa julkisen liikenteen kehittämistä, pyöräilyn ja kävelyn mahdollisuuksien parantamista sekä kävelykatujen ja vyöhykkeiden lisäämistä, jotta synnytetään tilaa oleskelulle ja liiketoiminnalle. Verkkokaupan asema on vankka ja keskeinen keino lisätä kivijalkakaupan kilpailumahdollisuuksia on sujuvan, houkuttelevan ja viihtyisän kaupunkitilan lisääminen. Kaupunkipolitiikan tulisi näkyä nykyistä paremmin seuraavassa hallitusohjelmassa ylipäänsä, ja tällainen hanke voisi sopia sen alle.

RKP: Kaupunkikeskustojen elävöittäminen ja siten myös kivijalkakaupan elinvoimaisuuden vahvistaminen on tärkeää paitsi kaupan alalle, myös kaupunkien ja kuntien asukkaille. Elinvoimaiset keskustat luovat positiivista tulevaisuudenuskoa, mitä meidän täytyy yhdessä rakentaa. Koronapandemia vaikutti keskustojen elinvoimaisuuteen ja siitä ollaan vasta toipumassa. Kaupunkisuunnittelu on kuntien vastuulla. Kuntia pitäisi kuitenkin erityisesti kannustaa sellaiseen kaupunkisuunnittelupolitiikkaan, joka elävöittää keskustoja ja estää niiden autioitumista. Esimerkiksi erilaiset kulttuuri- ja markkinatapahtumat ovat tärkeitä kunnille ja kaupungeille ja niitä varten tulee löytyä muun muassa sopivia tiloja.

Kesk: Kaupunkikeskustojen elävöittämisestä on tehtävä laajaa yhteistyötä eri tahojen kesken. Koko Suomen elinvoimaisuus on Keskustalle tärkeä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi esimerkiksi kaupunkikeskustojen, mutta myös pienempien paikkakuntien keskustojen elävyydestä huolehtiminen on ensiarvoisen tärkeää.

SDP: Tämä kuuluu etupäässä kuntapäätäjien vastuulle mutta valtio voi olla mukana. Yhteistyötä tulee tehdä kuntatasolla paikallisten yrittäjien, yritysjärjestöjen ja poliittisten päättäjien kesken. Tarvitsemme aktiivisempaa valtiojohtoista kaupunkipolitiikkaa, jolla mahdollistetaan kaupunkien elinvoiman kehitys ja investoinnit.